

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Закона о изменама и допунама Закона о царинској служби

I. Уставни основ за доношење закона

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 5. и 16. Устава Републике Србије, којима је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује контролу промета роба и услуга и путничког саобраћаја преко границе и организацију, надлежност и рад републичких органа.

II. Разлози за доношење закона

Законом о царинској служби („Службени гласник РС”, бр. 95/18) уређени су послови царинске службе, унутрашње уређење и руковођење органом који обавља послове царинске службе, овлашћења, права, дужности и одговорности царинских службеника и намештеника.

Примена Закона о царинској служби која је започела 16. децембра 2018. године, у 2019. и 2020. години указала је на одређене недостатке у тексту закона, који је из тог разлога потребно допунити и изменити. Поједине одредбе неопходно је прецизирати и допунити како би се примена Закона реализовала са што мање тумачења и давања мишљења, и на тај начин да се допринесе бржем спровођењу царинских поступка и царинских формалности, ефикаснијем покретању царинско прекршајног поступка, већој доследности у његовој примени и ефикаснијем раду царинске службе, док је код појединих норми потребно извршити правнотехничко усаглашавање.

Именама и допунама овог закона мења се члан 48. који регулише овлашћења руководиоца организационе јединице у чијој надлежности су послови везани за царински прекршај, као и овлашћења царинских службеника који воде послове везане за царинско-прекршајни поступак. У овом члану је потребно исправити техничку грешку у ставу 1, а осим тога примена овог члана захтевала је, у досадшњој примени, највише тумачења и објашњења, због чега се предлаже допуна овог члана, тако да не буде недоумица у његовој примени, с обзиром да су изменама и допунама закона све правне ситуације регулисане.

У делу закона који регулише дисциплинску одговорност царинских службеника врше се две техничке исправке и једна допуна из разлога упућивања на Закон о државним службеницима, који прописује да решење о привременом удаљењу с рада доноси руководиоца или дисциплинска комисија, у зависности од тога ко води дисциплински поступак. У Управи царина се за сваки појединачан дисциплински предмет формира веће дисциплинске комисије, са листе чланова из свих организационих јединица, у складу са Правилником о дисциплинској одговорности царинских службеника, тако да је неопходно прописати да решење о привременом удаљењу доноси директор Управе царине.

У члану 103. став 2. врше се термилошке измене у складу са прописима из области програмског буџета, рачуноводства, приоритетних области финансирања и сл.

Имајући у виду да су предложена решења законска материја, нема могућности да се циљеви који се желе постићи реше без доношења закона.

Уређивањем ове материје законом даје се допринос правној сигурности и обезбеђује транспарентност у његовој примени, спровођењу овлашћења царинских службеника и обављању царинских поступака и царинских формалности.

III. Објашњење појединачних решења

Чланом 1. Закона мења се члан 48. Закона о царинској служби из следећих разлога: исправља се техничка грешка из члана 48. став 1. који прописује да царински службеник који руководи организационом јединицом у чијој надлежности су послови везани за царински прекршај поред овлашћења из става 1. овог члана, а то је став 1, има и овлашћења да: подноси захтев за покретање прекршајног поступка месно и стварно надлежном прекршајном суду, одустане од поднетог захтева за покретање прекршајног поступка, изјављује редовне и ванредне правне лекове на пресуде суда и изјављује да одустаје од подношења редовног правног лека.

Из цитиране законске одредбе произилази да су овлашћења руководиоца организационе јединице у чијој надлежности су послови везани за прекршајни поступак из члана 48. став 1. изворна законска овлашћења и да се не могу преносити на друга лица. На основу напред наведеног, у подручним организационим јединицама-царинарницама овлашћење да подноси захтев за покретање прекршајног поступка месно и стварно надлежном прекршајном суду има само један царински службеник - руководиоца организационе јединице у чијој надлежности су послови везани за прекршај. Закон о царинској служби није предвидео могућност, да се у одсутности овог руководиоца, другом царинском службенику царинарнице пренесе овлашћење да предузима мере и радње из члана 48. став 1.

У досадашњој пракси царинарница, од почетка примене Закона о царинској служби, нарочито постоји проблем у случају одсутности руководиоца организационе јединице (због коришћења годишњег одмора, плаћеног одсуства, одсуства због болести) када су окривљени страни држављани, или учинилац прекршаја има пребивалиште или боравиште у иностранству, а одлуку у прекршајном поступку потребно је донети у року од 48 часова од учињеног прекршаја, (који се најчешће откривају на граничним прелазима, који су често удаљени од седишта царинарница, некад и преко 100-150км, нпр. гранични прелаз Прешево-Царинарница Ниш-Одсек за царинскопрекршајни поступак царинарнице) те захтев за покретање прекршајног поступка мора хитно да се поднесе, а овлашћени подносилац захтева је одсутан из оправданог разлога. Изворно законско овлашћење имао је само један царински службеник у царинарници, без могућности да се то овлашћење пренесе.

На овај проблем указале су све царинарнице које су се обратиле Централни Управе царина са захтевом за решавање овог проблема како не би различито поступале приликом потписивања захтева за покретање прекршајног поступка у случају одсуства руководиоца организационе јединице у чијој надлежности су послови везани за прекршај.

Због свега напред наведеног предлаже се измена члана 48. којим се осим исправљања техничке грешке, омогућава управнику да у одсутности руководиоца организационе јединице у чијој надлежности су послови везани за прекршај, посебним решењем власти царинског службеника са високим образовањем из научне области правних наука и најмање пет година радног искуства у струци да врши овлашћења из става 1. члана 48.

Управник који руководи радом царинарнице, до сада није имао било каква овлашћења која се односе на подношење захтева за покретање царинско прекршајног поступка, или других поднесака у вези са прекршајним поступком надлежном суду. Прописивањем одредбе да у одсутности руководиоца организационе јединице у чијој надлежности су послови царинско-прекршајног поступка, управник царинарнице посебним решењем може овластити царинског службеника који има стечено високо образовање из научне области правних наука на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким

студијама на факултету и најмање пет година радног искуства у струци, да врши овлашћења из става 1. члана 48. проблем покретања и вођења царинско-прекршајног поступка би се решио.

Осим до сада прописаних овлашћења изменама и допунама закона додато је и овлашћење руководиоцу организационе јединице у чијој надлежности су послови везани за царинске прекршаје да предлаже, преговара о условима признања прекршаја, припрема и уз сагласност управника царинарнице закључује споразум о признању прекршаја.

Такође, у овом члану додата су два нова става којим треба да се олакша и убрза покретање прекршајног поступка месно и стварно надлежном прекршајном суду против лица чије је пребивалиште односно боравиште ван царинског подручја Републике Србије, када захтев подноси руководилац царинске испоставе, царинског реферата или царинског пункта где је царински прекршај учињен, а поступак се мора спровести хитно. Осим тога, предложено је да у његовој одсутности захтев за покретање царинско-прекршајног поступка подноси царински службеник кога решењем власти управник царинарнице.

Чланом 2. Закона исправља се техничка грешка у члану 95. став 2. који прописује да коначну одлуку о одговорности у дисциплинском поступку доноси директор у виду решења. С обзиром да царински службеник у складу са Законом о државним службеницима има право на жалбу на свако решење којим се одлучује о његовим правима, обавезама и одговорности, у овом ставу брише се реч коначну

Чланом 3. брише се став 4. члана 97. јер је иста норма прописана и чланом 89. став 3. ако је кривични поступак покренут због исте радње извршења, дисциплински поступак се може прекинути до окончања кривичног поступка.

Чланом 4. додат је нови став у члану 99. као потреба да се институт привременог удаљења царинских службеника прилагоди потребама и функционалним могућностима царинске службе, са циљем постизања једнообразног поступања и правне сигурности.

По досадшњим прописима, на привремено удаљење са рада примењује се Закон о државним службеницима, који прави разлику у погледу стварне надлежности за одређивање ове превентивне мере по основу покренутог дисциплинског поступка у зависности од тога ко води поступак, те тако прописује да „решење о привременом удаљењу с рада доноси руководилац или дисциплинска комисија, у зависности од тога ко води дисциплински поступак.”

Законом о царинској служби и Правилником о дисциплинској одговорности царинских службеника, као последица специфичности и организационе структуре овог органа у саставу, уређена је материја дисциплинске одговорности као посебан поступак, па се одредбе Закона о државним службеницима у том делу примењују супсидијерно. Специфичност дисциплинског поступка који се води у Управи царина, у односу на остале државне органе који директно примењују Закон о државним службеницима, је законом подељена стварна надлежност између директора, који доноси одлуку у дисциплинском поступку, и Дисциплинске комисије-Већа, које води поступак и директору предлаже одлуку. Директор на период од 4 године решењем именује царинске службенике у Дисциплинску комисију Управе царина, док председник Дисциплинске комисије у сваком појединачном случају покретања дисциплинског поступка због теже повреде службене дужности именује састав поступајућег Већа од три члана, које води поступак и директору подноси предлог одлуке о дисциплинској одговорности, у складу са Правилником о дисциплинској одговорности царинских службеника.

Имајући у виду да Управа царина послове из свог делокруга обавља на читавој територији Републике Србије, у 15 царинарница и Централи - сачињеној од 6 сектора и 3 посебна одељења, у складу са напред изнетим разлозима, а у циљу потребе за уједначавањем праксе и једнообразног поступања у свим поступцима неопходно је законом прописати да решење о привременом удаљењу са рада, у односу на оба основа привременог удаљења, доноси директор Управе царине.

Чланом 5. врши се измена става 2. члана 103. ради термилошког усаглашавања ове одредбе Закона са прописима из области програмског буџета, рачуноводства и приоритетних области финансирања.

IV. Финансијска средства потребна за спровођење закона

За спровођење овог закона није потребно је обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.